

Mantelzorg
Vrijwillige Thuishulp
Arnhem

Stedelijk Steunpunt Mantelzorg
En Vrijwillige Thuishulp

Jaarverslag 2023

VOORWOORD

2023 was voor MVT Arnhem met recht een bijzonder jaar te noemen. In maart vierden we ons 25-jarig bestaan, en ter gelegenheid hiervan heeft wethouder Mark Lauriks het jubileumjaar, dat begon in maart, benoemd tot 'Jaar van de Arnhemse mantelzorg'.

Het bleek een jaar met veel hoogtepunten te worden.

Het jaar ging op 1 maart van start met een politieke avond met de Raad waarin zeer veel waardering bleek voor de rol van mantelzorgers in de samenleving. Andere hoogtepunten waren onder meer een lintje van de Koning voor twee van onze vrijwilligers, een symposium rondom werk en mantelzorg met Staatssecretaris van Ooijen en de voorzitter van Mantelzorg.nl Esther Hendriks, en kende een tweetal hooggewaardeerde weken van de mantelzorg in juni (jonge mantelzorgers) en november (met een Mantelzorgmarkt). Om ons jubileumjaar goed af te ronden zal medio april een magazine verschijnen met alle hoogtepunten.

De noodzaak om aandacht te schenken aan ondersteuning van mantelzorgers én hulpvragers blijft groot. Gelukkig wordt steeds meer duidelijk dat de gewenste "zelfredzaamheid" van burgers valt en staat met de blijvende inzet van mantelzorgers en vrijwilligers.

Het bestuur van MVT Arnhem spreekt zeer veel waardering uit voor al onze medewerkers en vrijwilligers die ook dit jaar weer klaar stonden om de Arnhemse mantelzorgers te ondersteunen. En tevens aan de gemeente en de vele collega-organisaties die dit jaar tot een bijzonder jubileumjaar hebben gemaakt.

Namens het bestuur van MVT Arnhem,
Anke Lunenberg, voorzitter
Henk Kroon, directeur

Mantelzorg
Vrijwillige Thuishulp
Arnhem

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
INHOUDSOPGAVE	3
1. INLEIDING.....	4
2. VERANTWOORDING	5
2.1. Steunpunt/expertisecentrum mantelzorg.....	5
2.1.1. Ondersteuning professionals.....	5
2.1.2. Mantelzorgakkoord	5
2.1.3. Monitoring: Maatschappelijke impact (outcome).....	7
2.1.4 Signaalberichten	7
2.2. Ondersteunen mantelzorgers.....	8
2.2.1. Ondersteuning mantelzorgers	8
2.2.2. Respijtwijzer “Mantelzorgpauze”	8
2.3. Verstrekken informatie over mantelzorg	8
2.3.1. Website en Social media.....	8
2.3.2. Verspreiden Nieuwsbrief en flyers.....	8
2.4. Waardering mantelzorgers.....	9
2.4.1. Week van de Mantelzorg 2023	9
2.4.2. Mantelzorgcompliment Arnhem (MCA).....	10
2.5. Doelgroep specifieke activiteiten.....	11
2.5.1. Mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond.....	11
2.5.2. Jonge mantelzorgers	12
2.5.3. Mantelzorg & Dementie	13
2.5.4. Mantelzorg en GGZ	15
2.5.5. Werkende mantelzorgers	16
2.6. Vrijwillige Thuishulp.....	17
2.6.1. Activiteiten door MVT Arnhem vrijwilligers.....	17
3. INTERNE ORGANISATIE	18
BIJLAGE 1: URENINZET MVT 2023.....	18
BIJLAGE 2: PRESTATIES MVT 2023.....	19
BIJLAGE 3: VRIJWILLIGE THUIHULP 2023.....	21

1. INLEIDING

De Stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Arnhem voert haar taken uit in het kader van de Wmo, met als missie het versterken van de positie van Arnhemse mantelzorgers en hun zorgvragers.

MVT Arnhem zet stadsbreed in op:

- Versterken** Het verbeteren van het klimaat en de ondersteunende voorzieningen voor de Arnhemse mantelzorger en de zorgvrijwilliger.
- Verbinden** Het vormgeven van het lokale en wijkgerichte samenspel tussen zorgvrager, informele en formele zorgverleners en (zorg-) organisaties.
- Vinden** Het identificeren van burgers die informele zorg verlenen en organisaties die hierin een rol kunnen spelen. En het in kaart brengen van hun behoeften (vraaggericht) en nieuwe ontwikkelingen.
- Verlichten** Het preventief en op maat (laten) ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers.

MVT Arnhem volgt het gemeentelijk beleid, dat uitgaat van:

- Het versterken van eigen kracht en het zelf-organiserend vermogen van Arnhemse hulpvragers. Het ontwikkelen en versterken van informele netwerken rond hulpvragers.
- Gebiedsgericht werken, waarbij het welzijnsaanbod wordt afgestemd op de behoeften van inwoners in de acht wijken. Wijkteams en Teams Leefomgeving fungeren als 1e aanspreekpunt voor behoeften en (hulp-)vragen op wijkniveau.
- MVT Arnhem zet zich in voor de ontwikkeling en implementatie van het Arnhems Mantelzorg Akkoord, en is het expertisecentrum dat voor zowel professionals als mantelzorgers de spin in het web van mantelzorgondersteuning is.

2. VERANTWOORDING

De indeling van ons jaarverslag is gebaseerd op de activiteiten die zijn omschreven in de beschikking van de gemeente Arnhem d.d. 29 december 2023, te weten:

2.1. Steunpunt/expertisecentrum mantelzorg

2.1.1. Ondersteuning professionals

MVT Arnhem werkte nauw samen met partners in de stad, zoals SWOA, Rijnstad, St. Alzheimer Nederland, Sociale Wijkteams en Teams Leefomgeving, OnzeHuisartsen, wijk- en buurtorganisaties en met diverse Thuiszorgorganisaties. In 2023 hebben professionals MVT Arnhem 262 maal geconsulteerd, een stijging van 35%.

Op hun beurt beantwoorden zij ook steeds meer vragen van mantelzorgers waar zij als professional in hun organisatie mee te maken hebben. Om hen hierin te ondersteunen bieden wij de workshop 'Samenwerken met mantelzorgers: waarom en hoe?'. Om het gesprek tussen mantelzorger en professional goed te voeren kan gebruik worden gemaakt van de tool 'BordjeVol'. Om deze tool een nog groter bereik te geven hebben wij een trainde-trainer workshop ontwikkeld. Zo kan het gebruik van de tool binnen een organisatie verder verspreid worden.

Daarnaast werken we actief samen in verschillende netwerken. Naast het Netwerk Dementie Arnhem en Omstreken (meer hierover in paragraaf 2.5.3.) is MVT Arnhem lid van de Lokale Alliantie Veilig Ouder Worden (LAVOW). Een netwerk van ca 10 organisaties en bedrijven in Arnhem die allemaal kunnen signaleren dat ouderen financieel uitgebuit of op een andere manier mishandeld worden. Met elkaar bundelen wij kennis om een bijdrage te leveren aan het terugdringen van diverse vormen van ouderenmishandeling.

Verder is OnzeHuisartsen een belangrijke partner voor MVT in Arnhem. Via hen bereiken we de huisartsen en POH-ers in Arnhem die vaak een eerste aanspreekpunt voor de mantelzorgers zijn. Regelmatig leveren we informatie over mantelzorgondersteuning voor in hun nieuwsbrieven. In 2023 hebben we daarnaast met OnzeHuisartsen een padlet (digitale leeromgeving) over mantelzorg voor hun interne Academie ontwikkeld. En in juni is op de POH netwerkday een mantelzorg workshop gegeven waar 45 POH-ers aan hebben deelgenomen en heeft de MVT stand op de infomarkt ruim 20 professionals te woord gestaan.

Dit alles geeft aan dat de inzet op MVT Arnhem als expertisecentrum zijn vruchten begint af te werpen. Met de te verwachten grote stijging van (intensieve) mantelzorg die landelijk wordt verwacht is deze stijging zeer welkom om de stijgende vraag samen aan te kunnen.

2.1.2. Mantelzorgakkoord

Het Arnhems Mantelzorgakkoord sluit aan bij de landelijke visie op een mantelzorgvriendelijke gemeente (van o.a. Ministerie van VWS, VNG, en MantelzorgNL). In Arnhem willen we dat:

- De mantelzorger zich gehoord en gesteund voelt
- De mantelzorger zich beter bewust is van eigen rol, grenzen en ondersteuningsmogelijkheden
- De mantelzorger eenduidige informatie ontvangt en minder regeldruk ervaart
- De mantelzorger beter weet waar en bij wie ondersteuning te vinden is

- De mantelzorgster ondersteuning krijgt die goed aansluit bij de vraag
- De werkende mantelzorgster goed advies en begeleiding krijgt op de werkvloer
- De mantelzorgster een goede balans ervaart tussen draagkracht en draaglast.

In 2023 hebben we een symposium georganiseerd voor werkgevers, meer hierover bij punt 2.5.5. De inzet voor werkende mantelzorgsters. Het symposium heeft geresulteerd in maar liefst 4 nieuwe ondertekenaars van het Mantelzorg Akkoord.

Tegelijkertijd moeten we ook constateren dat er organisaties zijn, waar de aanpak van mantelzorgbeleid stagneert. De redenen hiervoor zijn divers, het ontbreekt de partners geenszins aan intentie, wél aan tijd en formatie. Met regelmaat horen we 'het staat in mijn top 10 maar we komen met moeite aan onze top 3 toe'. Organisaties die in 2023 wel in beweging zijn gekomen doen dit bijna allemaal vanuit een acute noodzaak op het gebied van personeel. Enerzijds het verzuim bij de eigen medewerkers, anderzijds de wens dat mantelzorgsters zich meer actief inzetten bij het ondersteunen van het personeel voor hun naaste. In september hebben de Akkoordpartners Wethouder Mark Lauriks bijgepraat over de ontwikkelingen en uitdagingen binnen de eigen organisaties.

In 2023 hebben we het Akkoord ook actief verbreed. Van zorg en welzijn naar alle werkgevers in de stad. Een logische stap want een groot deel van de mantelzorgsters die meer wil betekenen in de zorg voor zijn naaste heeft een werkgever, die op zijn beurt weer te maken krijgt met verminderde inzet van de mantelzorgster. We verwachten in 2024 hier de eerste effecten van te kunnen zien.

Foto: symposium 'Ruim baan voor mantelzorgsters' (Esther Hendriks, directeur MantelzorgNL)

2.1.3. Monitoring: Maatschappelijke impact (outcome)

Er zijn geen betrouwbare indicatoren beschikbaar die de maatschappelijke bijdrage kunnen meten van individuele welzijnsorganisaties. Bij het ontbreken van effectindicatoren passen wij de methodiek van 'storytelling' toe om een beeld te krijgen van de impact van onze dienstverlening op de doelgroep.

In dit jaarverslag is daarom een aantal quotes van professionals en mantelzorgers over hun ervaring met onze activiteiten opgenomen. In het magazine wat medio april 2024 verschijnt zullen we verhalen van mantelzorgers en professionals optekenen om de impact van ons werk te laten zien.

2.1.4 Signaalberichten

Eind 2022 heeft MVT een mantelzorgpanel opgezet waaraan 40 mantelzorgers uit diverse groepen deelnemen. In 2023 heeft dit geleid tot 2 signaalberichten. Een (herzien) signaalbericht over de impact van Corona en een signaalbericht over de impact van de combinatie werk en mantelzorg.

In het signaalbericht delen we de stem van de mantelzorger uit de stad, verzamelen we de belangrijkste punten uit rapporten en geven we onze visie op wat anders kan én moet in de toekomst. Het mantelzorgpanel geeft waardevolle input én kleur aan de signaalberichten. De signaalberichten zijn te lezen op: mvtarnhem.nl/signaalbericht

6

VERHALEN VAN ARNHEMSE MANTELZORGERS

WERKEN BETEKENT AAN DE ENE KANT DAT MIJN WERELD NIET TE KLEIN WORDT, DAT IK NIET ALLEEN MAAR ZORGTAKEN HEB. AAN DE ANDERE KANT IS HET OOK ALTIJD SCHIPPEREN TUSSEN DE VERANTWOORDELIJKHEID OM JE TE WERK DOEN EN JE MANTELZORGTAKEN.

IK BEN ZOEKENDE NAAR BALANS GEZIEN ER MEER ONDERSTEUNING THUIS NODIG IS. IK HEB WERK NODIG ALS UITLAATKLEP. ECHT IETS VOOR MEZELF TE HEBBEN. NIET ALLEEN MOEDER, SCHOONDOCHTER OF PARTNER TE ZIJN.

IK WERK BEWUST 24 UUR OM ZO GOED MOGELIJK IN BALANS TE BLIJVEN. HET WERKEN GEEFT AFLEIDING WAARDOOR IK NIET ALLEEN MET MANTELZORG BEZIG BEN, EN GEEFT OOK POSITIEVE ENERGIE.

AFGELOPEN JAAR HEEFT DAT VEEL GEVERGD IN MIJN FLEXIBILITEIT EN DIE VAN MIJN WERKGEVER GELUKKIG KREEG IK ALLE BEGRIP EN RUIMTE

IK HEB GOEDE AFSPRAKEN MET MIJN LEIDINGGEVENDE (MIJN LEIDINGGEVENDE EN COLLEGA'S ZIJN OP DE HOOGTE VAN MIJN MANTELZORGTAKEN EN GEVEN ALLE RUIMTE HIERVOOR). IK KRIJG FLEXIBILITEIT OP MIJN WERK. HET ZOU LASTIG ZIJN WANNEER EEN WERKGEVER GEEN BEGRIP HEEFT VOOR MANTELZORGTAKEN DIE OOK SOMS OP NIET GELEGEN MOMENTEN VOORKOMEN.

HEEL BELANGRIJK..EIGEN DINGEN BLIJVEN DOEN, VRIENDEN SPREKEN EN VOLDOENDE RUST NEMEN.

Foto: signaalbericht over werk en mantelzorg

2.2. Ondersteunen mantelzorgers

2.2.1. Ondersteuning mantelzorgers

In 2023 hebben we 783 x individuele ondersteuning verleend en mantelzorgers de weg gewezen of een luisterend oor geboden. 198 van deze gesprekken zijn gevoerd door onze sleutelpersonen met een andere culturele achtergrond. Een mooi resultaat voor het eerste jaar waarin zij volledig actief waren. In paragraaf 2.5.1 lichten we de inzet voor mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond nader toe.

2.2.2. Respijtwijzer “Mantelzorgpauze”

De site Mantelzorgpauze is in 2023 volledig geïntegreerd in de website van MVT Arnhem. Professionals en mantelzorgers kunnen nu snel alle mogelijkheden zien voor mantelzorgers om een momentje voor zichzelf te hebben en een ‘pauze’ in te lassen. Hierdoor kunnen mantelzorgers even afstand nemen, opladen en hun veerkracht behouden.

Er zijn in 2023 maar liefst 173 aanbieders die met het respijtaanbod op de website staan.

Om Mantelzorgpauze onder de aandacht te brengen zijn er 3 webinars voor professionals gegeven (16 deelnemers), zijn ervaringsverhalen geschreven en is er een filmpje gemaakt voor professionals waarin wordt uitgelegd hoe de Mantelzorgpauze werkt (16x bekeken). Alle informatie is beschikbaar gesteld als themabulletin (zie ook 2.3.2.)

2.3. Verstrekken informatie over mantelzorg

2.3.1. Website en Social media

De MVT-website trok in 2023 maar liefst 5.295 unieke bezoekers. Zij bezochten 27.502 pagina's. Naast het mantelzorgcompliment en de activiteiten in de Week van de mantelzorg zijn ook dit jaar weer onze startpagina's per thema de best bekeken pagina's. Wat laat zien dat het bieden van overzicht en houvast door de mantelzorgers én professionals wordt gewaardeerd.

In oktober hebben we de aparte site ‘Mantelzorgpauze’ in de MVT-site gevoegd. Hiermee hebben bezoekers van beide sites nog meer mogelijkheden om snel bij de juiste informatie uit te komen. Meer hierover bij punt 2.2.2.

Ook de socials lieten dit jaar weer een mooie stijging zien. Met 712 Facebookvolgers, 420 instagramvolgers (+16%) en 537 LinkedIn volgers (+55%) hebben we ons bereik weer weten te vergroten. Vooral het symposium voor werkgevers heeft LinkedIn een flinke boost gegeven.

2.3.2. Verspreiden Nieuwsbrief en flyers

In 2023 heeft MVT 7 digitale nieuwsbrieven uitgebracht voor 1921 mantelzorgers (of gezinnen met meerdere mantelzorgers) en 4 nieuwsbrieven voor 728 professionals (+13%). Om zoveel mogelijk mantelzorgers te bereiken zijn onze flyers beschikbaar in diverse talen. Naast de Nederlandse versie kunnen professionals ook informatie verstrekken in het Engels, Turks, Arabisch en Perzisch. Hier wordt door 22 professionele organisaties gebruik van gemaakt.

Dit jaar hebben we ook een grote stap gemaakt in onze informatievoorziening op thema. Maar liefst 9 onderwerpen hebben een eigen bewaar-editie gekregen. Elk een brochure vol met (blijvend actuele) informatie die niet alleen op onze website te lezen of aan te vragen zijn, maar ook beschikbaar zijn voor professionals om uit te delen.

Foto: thema bewaar-edities

2.4. Waardering mantelzorgers

2.4.1. Week van de Mantelzorg 2023

Vanwege ons 25-jarige bestaan heeft MVT Arnhem op zaterdag 11 november voor het eerst de speciale Mantelzorgmarkt Arnhem georganiseerd in het stadhuis in Arnhem.

Met ruim 300 bezoekers en meer dan 60 standhouders kijken we terug op een geweldige Mantelzorgmarkt. Bezoekers konden o.a. de markt bezoeken, genieten van livemuziek met een drankje en iets lekkers, even relaxen in een massagestoel, een workshop bijwonen of contact leggen met lotgenoten.

Daarnaast konden mantelzorgers kiezen uit 2 cadeautjes als waardering voor hun belangrijke werk als mantelzorger.

Foto: mantelzorgmarkt

Ervaringen van bezoekers:

“Voor iedereen die de weg niet weet in de regels van de mantelzorg, genoeg informatie!”

“Ik heb veel informatie gekregen en goede gesprekken kunnen voeren, complimenten!”

Bij het kadootje voor de mantelzorgers zat ook een persoonlijke boodschap van de wethouder aan de mantelzorgers:

November 2023

**Klein
geluk
voor de
mantelzorgers**

Beste mantelzorgers van Arnhem,

Wat ben ik blij met u. Steeds maar weer staat u klaar voor uw naaste. In uw eentje maakt u het leven van één persoon lichter, als mantelzorgers samen verlicht u de hele samenleving.

Het zorgen voelt voor u misschien als vanzelfsprekend. Of alsof u geen keus heeft. Maar weet dat u bijzonder bent. De zorg voor een naaste op je nemen is een van de meest waardevolle dingen die een mens voor een ander kan doen. En het is allesbehalve makkelijk. Het vergt veel veerkracht. En daar mag ook u best af en toe even bij stilstaan.

Zorgen voor een ander begint bij goed zorgen voor uzelf. Ik hoop dat dit cadeautje u daarbij helpt. De glimlach die u dag in dag uit iemand anders gunt, heeft ook u zelf dubbel en dwars verdiend. Want het zijn juist deze kleine momentjes van geluk die ons veerkrachtig houden.

Weet dat u er niet alleen voor staat en altijd een beroep kunt doen op de hulp van MVT Arnhem en andere organisaties in Arnhem.

Warme groet,

Mark Lauriks, wethouder Welzijn

Foto: bericht van de wethouder voor mantelzorgers

Naar aanleiding van de vele positieve reacties van bezoekers en standhouders hopen we de Mantelzorgmarkt in de toekomst nog een keer te herhalen.

2.4.2. Mantelzorgcompliment Arnhem (MCA)

Evenals voorgaande jaren heeft MVT Arnhem Arnhemmers ondersteund bij het aanvragen van het mantelzorgcompliment. In 2023 werd 378 maal beroep gedaan op deze ondersteuning. Nieuw dit jaar was dat we in samenwerking met de gemeente de mantelzorgers die rechtstreeks een aanvraag hebben gedaan en open stonden voor contact een mail voor informatie hebben kunnen sturen met een uitnodiging zich als mantelzorgers in te schrijven en/of onze socials te volgen.

2.5. Doelgroep specifieke activiteiten

In 2023 heeft MVT Arnhem specifiek aandacht gehad voor de volgende doelgroepen:

- mantelzorgers met een migratieachtergrond;
- jonge mantelzorgers;
- mantelzorgers voor mensen met dementie
- mantelzorgers in relatie tot GGZ-problematiek;
- werkende mantelzorgers.

2.5.1. Mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond

De ondersteuning van mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond heeft met de komst van de sleutelpersonen een belangrijke stap kunnen maken. De sleutelpersonen worden door de organisatie ondersteund met specifieke informatie voor de doelgroep op onze site en flyers in verschillende talen zoals Turks, Arabisch en Perzisch. Naast de eigen ondersteuning hebben we in 2023 onze relatie met cultuursensitieve organisaties in Arnhem versterkt, waardoor de sleutelpersonen mantelzorgers nog beter kon doorverwijzen.

Collectieve bijeenkomsten (door MVT georganiseerd):

- 6 Theesalons (55 deelnemers) met onderwerpen zoals autisme en Brainbloccks (door Mee Gelderse poort)
- 5 Lella mantelzorgsalons (31 deelnemers) over onderwerpen zoals de inzet van ergotherapie voor mantelzorgers, hoe je balans houdt, omgaan met met diabetes 1 en adhd/add.
- Internationale vrouwendag op 8 maart (50 deelnemers). De internationale vrouwendag is de vindplaats van de Marokkaanse damesgroep in Noord en tijdens de internationale vrouwendag werd contact gelegd met de vrouwengroep in de Symfonie in de wijk het Broek.

Foto: internationale vrouwendag

Voorlichtingen (waarbij MVT als spreker is uitgenodigd):

- Marokkaanse dames in de Madser
- Afghaanse mannen in de Moskee Malburgen
- Voorlichting over dagbesteding bij Zorg en Welzijn in Presikhaaf
- Voorlichting Turkse dames in Klarendal, thema autisme
- Voorlichting Turkse dames in het Broek bij de Sytmfonie
- Voorlichting Turkse dames bij de Spil in Malburgen.

Totaal hebben 94 mantelzorgers aan deze voorlichtingen meegedaan.

2.5.2. Jonge mantelzorgers

MVT heeft in 2023 op verschillende manieren aandacht gevraagd voor Jonge Mantelzorgers:

Tijdens de landelijke voorleesweek werd het boek "Moeder met stoplichten" aangeboden door MVT aan scholen/JM. Het boek behandelt de thema's waar jonge mantelzorgers mee te maken krijgen.

"Ik kreeg een tip over jullie boek. Ik wil graag voor de Parkschool een boek bestellen. Wat een leuk initiatief. We gaan er zeker uit voorlezen."

Maar liefst 199 mantelzorgcomplimenten voor jongeren zijn aangevraagd en uitgereikt. Het gezin ontving het Compliment samen met de bewaareditie Jonge mantelzorg en het boekje "Praten helpt" zodat het thema in het gezin besproken kan worden.

"Het jonge mantelzorg compliment hebben wij ervaren als zo veel meer als een pasje waarmee we iets leuks konden doen. Het zorgde voor mooie vragen vanuit mijn zoon van 6 jaar oud en leverde een mooi gesprek op."

Er werden 192 individuele gesprekken gevoerd met de jonge mantelzorger of zijn/haar ouder. Tijdens zo'n gesprek wordt informatie op maat gegeven en de weg gewezen naar cursussen, lotgenotencontact en andere vormen van ondersteuning die in onze stad of landelijk beschikbaar zijn. De vragen gaan over zaken als 'hoe doe ik het met mijn studie', 'kan ik wel het huis uitgaan omdat mijn moeder ziek' is of 'waar kan mijn dochtertje praten met ander brusjes'.

Waardering middels een aanbod van leuke en lekkere activiteiten vonden plaats in de landelijke week van de JM en tijdens de landelijke brussendag. Maar liefst 181 jonge mantelzorgers hebben aan een of meerdere activiteiten meegedaan. We hebben bij de activiteiten samengewerkt met diverse Arnhemse ondernemers zoals Happy Italy en het Nederlands Openluchtmuseum.

MVT heeft op haar socials uiteraard ook aandacht gevraagd voor jonge mantelzorgers. Naast het delen van de landelijke campagne in de Week van de Jonge mantelzorgers hebben we bijvoorbeeld ook de landelijke MIND tentoonstelling die in Arnhem werd gehouden actief gepromoot. MVT heeft meegewerkt aan de expositie in de bibliotheek. Het thema opgroeien met een psychisch zieke ouder kreeg hierdoor meer aandacht!

In 2023 hebben we ook de toolkit jonge mantelzorgers gemaakt. In deze toolkit zitten verschillende interventies voor verschillende leeftijden/opleidingsniveaus. Met deze toolkit kan MVT Arnhem onderwijsorganisaties en andere professionals ondersteunen in het bespreekbaar maken van het onderwerp jonge mantelzorgers. De toolkit is te vinden op mvtarnhem.nl/toolkit-jonge-mantelzorgers

Onderdeel van de toolkit, de voorstelling 'What if' werd in diverse klassen en groepen vertoond. Hierbij werd intensief samengewerkt met de jeugdwerkers van Rijnstad.

Foto: placemat uit de toolkit Jonge mantelzorgers

2.5.3. Mantelzorg & Dementie

2022 was het eerste volle jaar van de digitale community van het Netwerk Dementie Arnhem en Omstreken (NDAO) waarin professionals in de dementiezorg in Arnhem e.o. samenwerken. Arnhem is hierin één van de vijf deelnemende gemeenten naast Renkum, Overbetuwe, Lingewaard, Rheden/Rozendaal. In totaal zijn er in 2023 264 (2022: 225) zorgprofessionals bij aangesloten waarvan in Arnhem het grootste deel: 130.

Voor de professionals in de dementiezorg in Arnhem die lid zijn van de digitale community zijn in 2023 drie bijeenkomsten georganiseerd waarin ze bijgepraat zijn over de ontwikkelingen van de dementiezorg in Arnhem en de mantelzorgondersteuning. En er alle ruimte is om te netwerken. In 2023 waren het 2 online sessies en 1 fysieke bijeenkomst. In totaal zijn hierbij 85 professionals aanwezig geweest.

Eind 2023 heeft de gemeente Arnhem de scan van Alzheimer Nederland voor 'Dementievriendelijke Gemeente' met een beoordeling 'GOED' behaald.

Mantelzorgondersteuning is hierin een belangrijk onderdeel waar gemeente Arnhem ruim boven het gemiddelde scoorde. Deze certificering laat ook weer zien hoe belangrijk het is om met alle betrokken organisaties samen te werken, want samen haal je het beste resultaat!

Zorgprofessionals in de dementiezorg in Arnhem weten MVT steeds beter te vinden als ze vragen hebben ten aanzien van mantelzorg. Of het nu gaat om algemene aanpak van mantelzorgondersteuning of sparringpartnerschap bij een specifieke casus.

Andere activiteiten in 2023 op het thema dementie waren:

- Ambassadeursclub NDAO (4 bijeenkomsten)
- Training dementievriendelijk, MVT is lid van het PR-team dat deze training met regelmaat onder de aandacht brengt. In 2023 hebben er in Arnhem totaal 17 trainingen plaatsgevonden met totaal 195 Arnhemse burgers.
- Digitale sociale kaart Mantelzorgondersteuning Dementie, welke samen met SWOA en St. Alzheimer Arnhem steeds actueel wordt gehouden (3 updates in 2023). Te vinden op www.ndao.nl
- Training Nieuwe Herinneringen voor mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie. . In 2023 hebben 15 mantelzorgers deelgenomen aan deze training. De waardering totaal voor beiden avonden was gemiddeld een 8.
- De Geheugensteun, een fysiek inlooppunt voor mensen met vragen over dementie. In 2023 is er een team van 5 vrijwilligers opgeleid en is er iedere dinsdagmiddag van 13.30 tot 15.30 uur een inloopsprekkuur waar iedereen welkom was. Om het trefpunt bekendheid te geven zijn er diverse activiteiten georganiseerd. Helaas bleef het bezoekersaantal achter bij de verwachtingen, Geheugensteun zal begin 2024 worden geher-evalueerd.
- Online coach tool 'Partner In Balans' (PiB). In totaal hebben in 2023 16 casemanagers 22 licenties ingezet.
- Alzheimer Cafés: iedere laatste dinsdag van de maand is het Alzheimer Café. Een ontmoetingsavond voor mantelzorgers én mensen met dementie. MVT Arnhem is nauw betrokken bij de programmering van deze avonden en verzorgt zelf jaarlijks 1 avond over mantelzorgondersteuning.

De 1-op-1 gesprekken met mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie neemt bij MVT gestaag af omdat de casemanager de sparringpartner van de mantelzorger is geworden. Teveel verschillende partijen in huis maakt onrustig. Het aantal en de kwaliteit van de casemanagers zijn door het NDAO geborgd. In 2023 is er even een wachtlijst geweest in Arnhem. Met de mantelzorgers op de wachtlijst is vanuit het NDAO-contact gehouden en verwezen naar andere ondersteuningsmogelijkheden. In 2023 is de wachtlijst weer ingelopen.

Uiteraard blijft MVT klaarstaan voor mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie. Juist voor diegene die behoefte hebben aan steun van een partij die niet direct bij de zorg betrokken is. Onze directe inzet is meer verschoven naar het informeren, motiveren, inspireren en faciliteren van professionals (case managers, wijkcoaches, praktijkondersteuners van de huisartsen, wijkverpleegkundigen, fysiotherapeuten, etc.

2.5.4. Mantelzorg en GGZ

In 2023 hebben we 4x het mind café georganiseerd (10 deelnemers). Met als thema's als 'Waar ben ik in beland' en 'Help ik kan het niet alleen'.

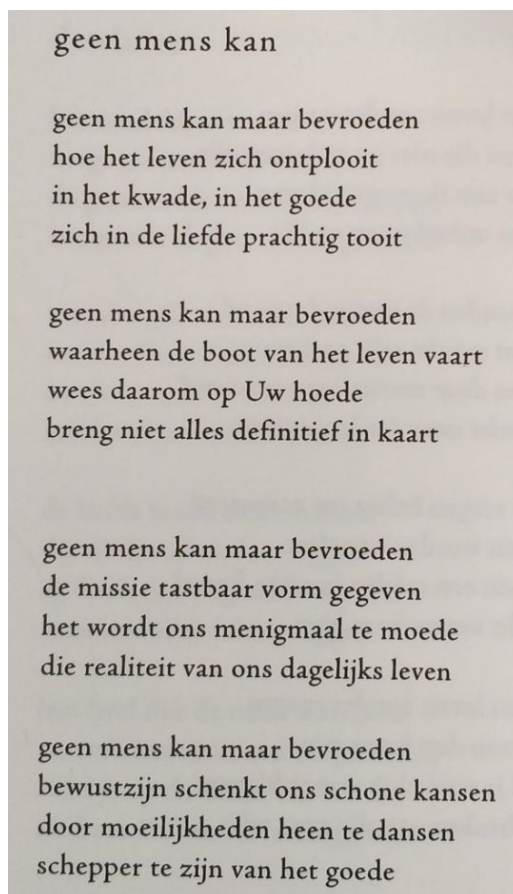
Naast deze bijeenkomsten hebben we samengewerkt met ProPersona Connect en zijn aangesloten bij de cursus 'Psychische problemen in de familie' (7 deelnemers).

GGZ onderwerpen hebben we ook geïntegreerd bij de theesalons en Lella mantelzorgsalons. Naast dat het onderwerp iedere bijeenkomst ter sprake komt zijn er ook een aantal thema's nader uitgelicht. (zie ook 2.5.1).

In mei 2023 hebben we een bijeenkomst georganiseerd met het thema autisme en de tool 'Brainblocks', samen met Margareth de Boer van Mee Gelderse poort.

"Ik heb inzicht gekregen waar het gedrag vandaan komt en hoe dat werkt in de hersenen. Ook hoe chaos in het hoofd kan ontstaan en de noodzaak om tot rust te geven aan mensen met autisme. Ik heb nu meer begrip en inzicht gekregen".

Vanaf november 2023 begint het mind café met een gedicht wat de gevoelens van de mantelzorgers weer geeft. In november is het gedicht uit de Klarendalse gedichtenbundel Klare taal voorgelezen..

Gedicht Klare taal

2.5.5. Werkende mantelzorgers

In 2023 hebben we extra aandacht besteed aan de groep werkende mantelzorgers. Met de personeelstekorten en de almaar stijgende druk op de mantelzorgers is dit een groep die aan twee kanten toenemende druk voelt. In juni hebben we voor werkgevers het 'Ruim baan voor mantelzorgers' symposium georganiseerd.

Daarnaast hebben we een signaalbericht uitgebracht over de uitdagingen van de werkende mantelzorger. Deze is terug te lezen op: mvtarnhem.nl/signaalbericht. Een aantal opvallende resultaten uit dit signaalbericht zijn:

- 20% van de werkende mantelzorgers is overbelast.
- 18% van het verzuim is mantelzorg-gerelateerd.
- 44% vertelt niet aan de leidinggevende dat ze mantelzorger zijn.
- 27% van de mantelzorgers vertellen ook de collega's niet wat er thuis speelt.
- 39% van de mantelzorgers overweegt te wisselen van werkgever.

Deze cijfers vragen ook in de komende jaren extra aandacht voor deze doelgroep mantelzorgers.

5

ONZE BELANGRIJKSTE CONCLUSIES

Mantelzorgers hebben een grote en nog steeds groeiende rol in ons zorgstelsel maar zijn ook onmisbaar op de arbeidsmarkt of als vrijwilliger in onze maatschappij.

Mantelzorgers her- en erkennen is cruciaal. Hen actief ondersteunen in een goede balans tussen Zorg & Werk levert een win-win situatie op. Vaak kan het binnen de bestaande mogelijkheden, soms is daar maatwerk voor nodig. Het begint bij oog hebben voor de mantelzorger, een veilige (gespreks)klimaat creëren en samen de mogelijkheden verkennen.

Een goede samenwerking levert ook veel op. Mantelzorgvriendelijke organisaties hebben minder (grijs) verzuim, meer loyale medewerkers en een hogere werknemerstevredenheid. Al deze punten dragen ook bij aan het imago van de organisatie, wat bij een krappe arbeidsmarkt ook weer leidt tot een betere positie als gewilde werkgever.

**ACTIEVE EN BEWUSTE AFSTEMMING OVER HET
MANTELZORGERSCHAP TUSSEN WERKGEVER EN
WERKNEMER LEIDT TOT WIN-WIN.**

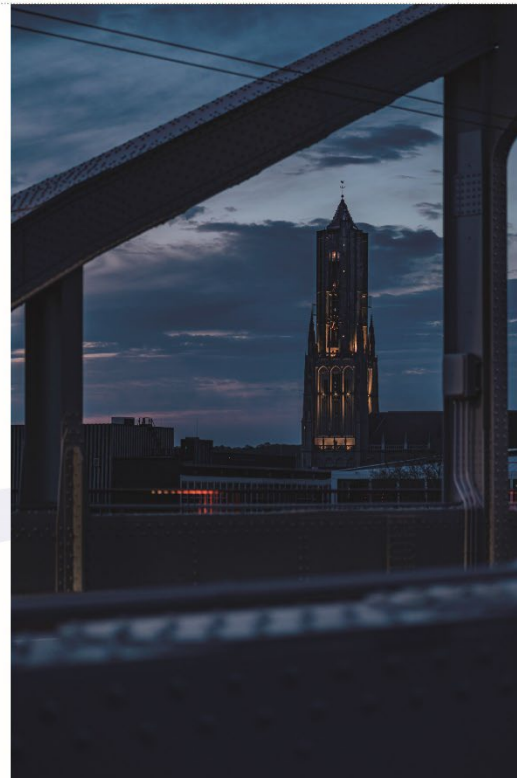

Foto: signaalbericht over werk en mantelzorg

2.6. Vrijwillige Thuishulp

2.6.1. Activiteiten door MVT Arnhem vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is in 2023 gelijk gebleven. Eind 2022 hebben we een aantal nieuwe vrijwilligers aan ons kunnen binden, het effect daarvan zal in 2024 zichtbaar worden. In 2023 heeft MVT in totaal 643 hulpvragen beantwoord. Hiervan zijn 330 hulpvragen succesvol gematcht aan onze eigen vrijwilligers, waarvan 21% afkomstig is van mantelzorgers. De overige vragen zijn doorverwezen naar externe partijen in de stad.

Ook helpt MVT met de inzet van een respijtmantje die wekelijks of tweewekelijks ingezet wordt om zo respijt te bieden. Hierdoor heeft de mantelzorger ook een moment voor zichzelf en houdt de vaak intensieve zorg beter vol. In 2023 hebben 6 matches gemaakt voor een respijtmantje en mantelzorgers wekelijks kunnen ontlasten.

Drie keer per jaar houden we een tuindoedag. Ervaren vrijwilligers van MVT worden dan gekoppeld aan vrijwilligers van #meedoen. Dat zijn vluchtelingen die zich heel graag nuttig willen maken. Zo kunnen we de tuindoedag flink wat mensen helpen met de tuin. Ook heeft de gemeente ambtenaren ingezet tijdens het personeelsuitje en hebben zij in Arnhem Zuid hulpvragers geholpen met het tuinonderhoud.

MVT participeerde ook in 2023 weer actief in Voor Elkaar in Arnhem (VEIA). De resultaten van deze samenwerking worden jaarlijks meegenomen in het jaarverslag van SWOA. Enkele highlights uit 2023: Op de dag van de vrijwilliger 7 december 2023 heeft de VEIA werkgroep een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle initiatieven in de stad die vrijwilligers inzetten voor hulpvragen. Hier kwamen 37 netwerkorganisaties op af. Wethouder Mark Lauriks was hierbij aanwezig en Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) vertelde de ontwikkelingen en trends voor de toekomst voor vrijwillige inzet. In 2023 is de werkgroep 7 keer bij elkaar gekomen en voorziet het netwerk van nieuwsbrieven, houdt de website actueel en organiseert de jaarlijkse netwerk bijeenkomst.

3. INTERNE ORGANISATIE

In 2023 hebben we afscheid genomen van twee collega's, Tiny Visscher en Anita Deibert. Tiny is haar droom achterna gegaan naar Zweden, Anita heeft na een langdurig ziekteproces afscheid genomen van de organisatie.

Het team heeft versterking gevonden in Leny van Rooijen die zich met de thema's cultuur en GGZ zal bezighouden. Daarnaast hebben we dit jaar Anouk Meelhuysen als aanvullende ondersteuning op het thema jonge mantelzorg in onze organisatie mogen verwelkomen.

Ook zijn we verheugd met de komst van Marie-José Navis als ons nieuwste bestuurslid. Met haar brede maatschappelijke achtergrond is zij een waardevolle aanwinst voor het bestuur.

Op de feestelijke viering van het 25-jarig bestaan van MVT Arnhem op 1 maart waren ruim 60 vrijwilligers en (oud) personeelsleden van MVT aanwezig. Tijdens deze dag werden Luus Neerincx en Henriëtte Schuurman-d'Hulst door burgemeester Ahmed Marcouch verrast met een Koninklijke onderscheiding. Ze werden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester Ahmed Marcouch roemde hen in zijn speech om hun trouwe inzet voor MVT:

“Mevrouw Neerincx en Schuurman-d'Hulst maakten vanaf dag één de geschiedenis van MVT mee. Ze zijn het fundament waarop deze Arnhemse organisatie verder kon bouwen. Zoals al onze vrijwilligers dat zijn voor Arnhem. Samen brengen zij onze stad tot grote hoogtes. Allemaal zijn zij mij even lief, maar 25 jaar lang iedere dag klaarstaan voor anderen maakt deze twee dames extra bijzonder.”

Foto: uitreiking lintje

BIJLAGE 1: URENINZET MVT 2023

MVT werkte in 2023 met een formatie van 4,75 fte (4,55 in 2022). Dit komt overeen met 8.900 contracturen (8.500 in 2022). Hiervan werden 6.230 direct productief ingezet (70%), volgens onderstaand overzicht.

Van de direct productieve uren werd 26% ingezet voor directe ondersteuning van mantelzorgers (21% in 2021) en 42% voor het expertisecentrum (41% in 2021). Als 'expertisecentrum mantelzorg' ondersteunt MVT Arnhem professionals in zorg & welzijn die in hun relatie met cliënten ook te maken hebben met (vragen van) mantelzorgers. Wij werken ondersteunend aan deze 'driehoeksrelatie'.

in het urenoverzicht is onderaan ook opgenomen de ureninzet van de circa 70 vrijwilligers die zich in 2023 aan MVT hadden verbonden. De meesten daarvan zetten zich in voor het product 'vrijwillige thuishulp'. Met een gemiddelde ureninzet van 4-6 uur per week leverde deze vrijwillige kracht een extra inzet van circa 11 fte voor de Arnhemse welzijnsopdracht

	Begrote uren	Werkelijke uren	toelichting
Ondersteunen van professionals (stedelijk expertisecentrum mantelzorg)	2.550	2.610	individuele en groepsgerichte ondersteuning van professionals beheer digitale community van zorgprofessionals in het NDAO verankeren mantelzorgakkoord
Ondersteunen van mantelzorgers (Stedelijk Steunpunt Mantelzorg)	1.530	1.610	individuele en groepsgerichte ondersteuning van mantelzorgers beheer respijtwijzer verspreiden Nieuwsbrief
Verstrekken van informatie over mantelzorg	400	360	beheer MVT-website voorlichting op scholen
Waarderen van mantelzorgers	650	540	organisatie Week van de MZ ondersteuning bij aanvragen MCA
Vrijwillige Thuishulp	750	790	coördineren van klussen in en om huis (uitvoering door vrijwilligers)
Beleidsondersteuning	350	320	monitoren van ontwikkelingen in behoeften van mantelzorgers
Totaal direct productieve uren MVT-professionals	6.230 (4,75 fte)	6.230 (4,75 fte)	
direct productieve uren MVT-vrijwilligers	ca. 15.000 (11 fte)	ca. 15.000 (11fte)	

BIJLAGE 2: PRESTATIES MVT 2023

Productcategorie	Producten	Begroting 2023	Output 2023
1. Stedelijk expertisecentrum	1a. individuele ondersteuning professionals	200 consulten	262 consulten
	1b. Collectieve ondersteuning professionals	600 deelnemers	629 deelnemers
	1c. Beheer digitale community van zorgprofessionals in het Netwerk Dementie Arnhem en Omstreken (NDAO)	150 leden	130 leden digitaal platform voor zorgprofessionals
	1d. Verankeren Arnhems Mantelzorg Akkoord ('Gideonsaanpak')	Geen indicator	Gideons actief bij 29 akkoordpartners en 3 scholen
2. Ondersteunen mantelzorgers	2a. Individuele ondersteuning	350 hulpvragen	783 hulpvragen*
	2b. Collectieve ondersteuning	550 deelnemers	738 deelnemers
	2c. Beheer en uitrol respijtwijzer	2.100x geraadpleegd	2.237x geraadpleegd
	2d. Verspreiden Nieuwsbrief	2.200 abonnees (mantelzorgers) 600 abonnees (professionals) 7 edities	1.921 abonnees en 7 edities (voor MZ) 723 abonnees en 4 edities (voor professionals)
3. Verstrekken van info over Mantelzorg	3a. beheer website	3.200 unieke bezoekers	5.295 unieke bezoekers
	3b. Voorlichting bij maatschappelijke organisaties	75 deelnemers >400 scholieren	80 Interne begeleiders op scholen Via hen zijn meer dan 400 scholieren bereikt
4. Waardering mantelzorgers	4a. Organisatie Dag van de MZ	500 deelnemers	310 deelnemers week van de MZ
	4b. Ondersteunende inzet bij MCA	400 aanvragen	378x compliment voor volwassenen 199 compliment voor jonge mz
5. Vrijwillige Thuishulp	6. Hulp bij tuinen & klussen	450 hulpvragen	630 korte contacten hulpvragen 330 succesvolle matches
6. Beleidsondersteuning	7. monitoren	2-3 rapportages	2 rapportages (signaalberichten)

*incl. 198 gesprekken door sleutelpersonen met mantelzorgers met een andere culturele achtergrond

BIJLAGE 3: VRIJWILLIGE THUISHULP 2023

2023 Soort hulpvragen	Totaal aangevraagd 2023	Totaal gematched 2023
tuinen	288	144
kleine klussen in huis	145	98
andere hulpvragen	77	20
vervoer en begeleiding	31	18
kleine klussen rondom huis	29	8
digitale ondersteuning	25	9
boodschappen	15	19
opruimen	13	8
huishoudelijke hulp	11	0
oppassen tbv respijt	9	6
Totaal	643	330

Vrijwilligersfunctie	2023
Administratief vrijwilliger	4
Belmaatje anderstalig	1
Bestuur	5
Bezoek/respijtmaatje	4
Opruimvrijwilliger	4
Bordje vol consulent	0
Hulpdienst klus vrijwilliger	6
Hulpdienst computer, mobiel vrijwilliger	2
Coördinator hulpdienst	3
Mantelzorgsalon vrijwilliger	7
Jonge mantelzorg ondersteuning	0
Pr-vrijwilliger	2
Telefoon medewerker/receptioniste	4
Tuin vrijwilliger	15
Boodschappen vrijwilliger	4
Sleutelpersoon migratie	3
Dag v.d. mantelzorg vrijwilliger	2
	66